

ORIGINAL RESEARCH PAPER

Identification of institutions and supportive businesses needed for Iran's development of life insurance

M. Motavaseli¹, Gh. Mahdavi², Y. Mirzaie Pari^{3,*}

¹ Department of Entrepreneurship Management, University of Tehran, Tehran, Iran

² Department of Entrepreneurship Management, Allameh Tabatabai University, Tehran, Iran

³ Department of Entrepreneurship Management, University of Tehran, Tehran, Iran

ARTICLE INFO

ABSTRACT

Article History

Received: 19 May 2012

Revised: 14 June 2012

Accepted: 01 September 2012

Keywords

Life Insurance; Institutions; institutional approach; The four-Level Institutional Analysis.

The lack of growth and development of life insurance has always been one of the issues facing the insurance industry. Therefore, it seems necessary to use a comprehensive approach to investigate the various dimensions of this problem. Therefore, according to the comprehensiveness of the institutional approach, this approach is the scientific and field basis of the current research.

The purpose of this study is to identify institutions and businesses that support life insurance in Iran, based on the institutional approach. In this research, while reviewing the literature and explaining the concepts related to the institutional approach, especially the four-level model of Williamson's institutional analysis, institutions and businesses active in the American and Indian life insurance markets were studied, and the information obtained from this stage became the basis of the field part of the research. . In the field section, the information obtained through the interview method was collected and analyzed through the open and axial coding method. Finally, the main findings of the research include institutions and businesses active in the countries under study, institutions affecting information symmetry between the insurer and the insured, businesses that can be outsourced, and institutions and businesses required by the Iranian insurance market.

*Corresponding Author:

Email: y.mirzaie.p@ut.ac.ir

DOI: 10.22056/ijir.2013.02.05

شناسایی نهادها و کسب‌وکارهای پشتیبان مورد نیاز، جهت توسعه بیمه زندگی ایران

محمود متوسلی^۱، غدیر مهدوی^۲، یحیی میرزائی پری^{۳*}

^۱گروه مدیریت کارآفرینی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

^۲گروه مدیریت کارآفرینی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

^۳گروه مدیریت کارآفرینی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

چکیده:

عدم رشد و توسعه بیمه زندگی همواره از مسائل پیش‌روی صنعت بیمه بوده است. براین‌اساس استفاده از رویکرد جامع برای بررسی ابعاد مختلف این مسئله ضروری به‌نظر می‌رسد. بنابراین با توجه به جامعیت رویکرد نهادی، این رویکرد، مبنای علمی و میدانی تحقیق حاضر قرار گرفته است. هدف از این مطالعه، شناسایی نهادها و کسب‌وکارهای پشتیبان بیمه زندگی کشور ایران، براساس رویکرد نهادی است. در این تحقیق ضمن مرور ادبیات و تشریح مفاهیم مرتبط با رویکرد نهادگرایی، به خصوص الگوی چهار سطح تحلیل نهادی ویلیامسون، نهادها و کسب‌وکارهای فعال در بازار بیمه زندگی آمریکا و هند مطالعه شده و اطلاعات به‌دست‌آمده از این مرحله، مبنای بخش میدانی تحقیق قرار گرفته است. در بخش میدانی، اطلاعات به‌دست‌آمده از طریق روش مصاحبه، گردآوری و از طریق روش کدگذاری باز و محوری، تجزیه و تحلیل گردیده است. در نهایت یافته‌های اصلی تحقیق شامل نهادها و کسب‌وکارهای فعال در کشورهای مورد مطالعه، نهادهای مؤثر بر تقارن اطلاعات بین بیمه‌گر و بیمه‌گذار، کسب‌وکارهای قابل برون‌سپاری و نهادها و کسب‌وکار مورد نیاز بازار بیمه ایران، ارائه شده است.

اطلاعات مقاله

تاریخ دریافت: ۳۰ اردیبهشت ۱۳۹۱

تاریخ داوری: ۲۵ خرداد ۱۳۹۱

تاریخ پذیرش: ۱۱ شهریور ۱۳۹۱

کلمات کلیدی

بیمه زندگی

نهاد

رویکرد نهادگرایی جدید

مدل چهار سطحی تحلیل نهادی ویلیامسون

*نویسنده مسئول:

ایمیل: y.mirzaie.p@ut.ac.ir

DOI: 10.22056/ijir.2013.02.05

بررسی روند چندساله بیمه زندگی^۱ در کشور ایران حاکی از عدم رشد و توسعه این صنعت است (World Insurance in 2009, 2010).

این درحالی است که بیمه‌های زندگی دارای تأثیرات اجتماعی و اقتصادی متعددی است. در بخش اجتماعی، بیمه زندگی همانند سایر بیمه‌ها، پاسخ‌گوی تشویش و نگرانی خاطر افراد یک جامعه است (ریاحی‌فر، ۱۳۸۷). بیمه با ارائه خدمات چند بعدی تأثیر بسزایی در رشد بازارهای مالی و در نتیجه رشد اقتصادی ایفا می‌کند (Sadhak, 2009). تأثیر رشد بیمه‌های عمر در اقتصاد به حدی است که بسیاری از تحقیقات کاربردی به یک رابطه یک به یک، بین آن و توسعه و رشد اقتصادی با ضرایب معناداری بالا، دست یافته‌اند (مهدوی، ۱۳۸۸). به‌طور کلی، عوامل کمی و کیفی بسیاری بر توسعه بیمه زندگی تأثیرگذار است. بنابراین استفاده از روشی که بتواند همه عوامل مختلف را هم‌زمان و در ارتباط با هم مورد مطالعه قرار دهد، بسیار حائز اهمیت است. از آنجاکه رشته نهادگرایی جدید، رشته‌های اقتصاد، حقوق، نظریه سازمان، علوم سیاسی، جامعه‌شناسی و انسان‌شناسی را ترکیب می‌کند که به درک مناسبی از نهادهای اجتماعی، سیاسی و بازرگانی برسد (متوسلی، نیکو نسبیتی و فرضی‌زاده، ۱۳۸۹)، سعی شده است از این رویکرد در این تحقیق استفاده شود.

سؤالات تحقیق

در تحقیقات کیفی برخلاف روش‌های کمی، فرضیه کاربرد ندارد، و در عوض پژوهشگران صرفاً از سؤال‌های پژوهشی استفاده می‌کنند (دانایی‌فرد، الوانی و آذر، ۱۳۸۷). در این نوع تحقیقات، معمولاً از رویکردها و نظریه‌های قیاسی صرفاً به‌عنوان راهنمای عمومی تحقیق و تدوین سؤال‌های اولیه آن استفاده می‌شود (محمدپور، ۱۳۸۹). برای این اساس، سؤالات اصلی و فرعی تحقیق به شرح زیر تدوین شده است:

- سؤال اصلی

- چه نهادها^۲ و کسب‌وکارهای پشتیبانی برای توسعه بیمه زندگی ایران لازم است؟

سؤالات فرعی

- چه نهادهایی در کشورهای هند و آمریکا مرتبط با بیمه زندگی وجود دارد؟
- چه کسب‌وکارهایی در کشورهای هند و آمریکا مرتبط با بیمه زندگی فعالیت می‌کنند؟
- نهادهای مؤثر بر تقارن اطلاعات بین بیمه‌گر و بیمه‌گذار بیمه زندگی کدام‌اند؟
- کسب‌وکارهای پشتیبان قابل برون‌سپاری جهت توسعه بیمه زندگی در ایران کدام‌اند؟

مبانی نظری پژوهش

نهاد

سه تعریف اصلی در متون اقتصاد نهادگرا برای نهاد ارائه شده است: اول، نهادها قوانین بازی و مجموعه‌ای از هنجارهای شناخته‌شده بین افراد هستند که بین آنها ایجاد نظم می‌کنند. دوم، نهادها، بازیگران بازی (سازمان‌های خصوصی و عمومی فعال در صحنه اقتصادی و اجتماعی) هستند. سرانجام سومین تعریف، نهادها را هم به عنوان باورها در نظر می‌گیرد و هم مؤسسات فعال در صحنه اقتصاد. در این نگاه بازیگران علاوه بر موقعیت خودتعدادی، توانایی بهبود داشته و می‌توانند اصلاح شوند. این تعریف وجه اشتراک زیادی با بازی‌های تکاملی^۳ و تکرار شونده^۴ دارد (Gagliardi f., 2008).

رویکرد نهادگرایی جدید^۵

از آنجاکه نظام اقتصادی در قلمرو نظام اجتماعی قرار دارد، تعداد بی‌شماری متغیر را دربرمی‌گیرد، و در نتیجه به صورت نظامی باز تلقی می‌-

1. Life Insurance

2. Institution

3. Evolutionary Game

4. Repeated Game

5. New Institutional Approach

شود (دوسوتو، ۱۳۸۶). یک رویکرد جامع برای مطالعه تفاوت‌های موجود در سیستم‌های اقتصادی، توسعه مطالعاتی است که می‌تواند تحت عنوان رویکرد نهادگرا یاد شوند. این رویکرد تأکید می‌کند که ساختارها و نهادها به زمینه‌هایی که در آن قرار دارند حساس بوده و بنابراین در ساختارهایی که الگوهای متفاوتی از سازمان اقتصادی را شکل می‌دهند، متفاوت هستند (Gagliardi, 2009). ارزیابی نهادها می‌تواند یک محیط مناسب برای انطباق با راه‌حل‌های مبتنی بر همکاری که تغییرات و رشد اقتصادی را تسریع می‌کند به‌وجود آورد (Gagliardi, 2008). کیفیت نهادها تأثیر شگفتی بر رقابت‌پذیری و رشد دارد. کیفیت نهادها بر تصمیمات سرمایه‌گذاری و نحوه تولید تأثیر می‌گذارد و نقش کلیدی در تحمل هزینه‌ها و توزیع منافع حاصل از سیاست‌های توسعه و رشد جوامع ایفا می‌کند (جنتی فرد، نیک رفتار و صفدری، ۱۳۸۹). از نقطه نظر تئوریک می‌توان سه رویکرد گسترده را در مطالعات مباحث نهادی شناسایی کرد. اولین رویکرد را می‌توان به‌عنوان رویکرد تاریخی معرفی کرد که اولین بار توسط نورس^۱ ارائه شد. دومین چهارچوب تفسیری، تجزیه و تحلیل نهادی تطبیقی است که به صورت ماهرانه و پویاتر توسط آوکی^۲ به‌وجود آمد. سومین ردیف تجزیه و تحلیل، تئوری اطلاعات ناقص است که نهادها را با اصطلاح رفتار استراتژیک، و تحت اطلاعات نامتقارن بین بازیگران مختلف تشریح می‌کند. هریک از تئوری‌های مذکور محدودیت‌هایی در مسیر تجزیه و تحلیل خود داشتند، برای رفع این مسئله الیور ویلیام سونبا دید جامع‌تر و پویاتری به مفهوم نهاد داد و مدلی را توسعه داد که به نوعی کلیه محدودیت‌های تئوری‌های مذکور را مرتفع ساخت.

چهار سطح تحلیل اجتماعی (نهادی)

ویلیامسون^۳ اقتصاد نهادگرا را در چهار سطح تحلیل اجتماعی مورد بررسی قرار می‌دهد که خود نشان‌دهنده فرایند رو به تکامل اقتصاد نهادگرایی است (متوسلی، ۱۳۸۷). او تفاوت این چهار سطح را در افق تغییر آنها، تقدم و تأخر آنها نسبت به یکدیگر و تئوری‌های حاکم بر هر سطح می‌داند.

آنچنان که در شکل ۱ مشخص است، سطح اول نهادی شامل نهادهایی است که عمدتاً موضوع علم جامعه‌شناسی بوده و مفاهیمی نظیر فرهنگ، مذهب و ... را دربرمی‌گیرد. افق تغییرات این سطح بین ۱۰۰ تا ۱۰۰۰ سال بوده و شیوه تغییر آن نیز خودبه‌خودی و ناخودآگاه^۴ است. در واقع هیچ‌گونه برنامه‌ریزی قبلی یا تدوین قانون توسط خردمندان و اشخاص موثر اجتماع در این سطح قابل تصور نیست. سطح دوم نهادی که افقی در حد ۱۰ تا ۱۰۰ سال دارد، سطحی است که در آن خرد جمعی انسان‌ها به تدوین قوانین بازی پرداخته است، این دسته از قواعد را می‌توان در قوانین رسمی کشور یا قراردادهای^۵ و یا تعهدات درون‌گروهی^۶ جستجو نمود. در سطح سوم نهادی، آنچه اهمیت دارد ایجاد ساختاری حاکمیتی است به گونه‌ای که از اجرای قواعد، اطمینان حاصل گردد. مواردی نظیر آیین‌نامه‌های اجرایی، سازمان‌های رسمی که برای اطمینان از اجرای قوانین تأسیس شده‌اند، همگی مثال‌هایی از سطح سوم نهادی هستند. ارتباط بین این سطوح دوطرفه بوده و بین آنها بازخورد نیز وجود دارد. سطح چهارم، لایه‌ای است که بازیگران با فرض ثابت انگاشتن قواعد و درجه‌ای که قواعد مورد قبول واقع می‌شوند، اقدام به تخصیص منابع می‌کنند. در اینجا وجه تمایز رویکرد نهادگرا با بهینه‌سازی‌های متداول روشن می‌گردد. زیرا پیش از آنکه یک سیستم اقتصادی بخواهد تخصیص منابع بدهد و خود را بهینه سازد ابتدا باید به این پرسش پاسخ دهد که قواعد حاکم بر بازی، بستر را برای کارایی بالاتر آماده ساخته است یا خیر؟ براین اساس، بر هر یک از سطوح فوق تئوری‌ای حاکم است که در ادامه تشریح می‌گردد.

1. North, 1990

2. Aoki, 2001

3. Williamson, 2000

4. Unconscious

5. Contract

6. Nexus

هدف	فراوانی(سال)	سطح	سطح نهاد
اغلب غیر قابل محاسبه و خود به خودی	۱۰۰ تا ۱۰۰۰	شامل: نهادهای غیررسمی، عادت‌ها، عرف‌ها، سنت‌ها، هنجارها و مذهب	سطح زیر
نیل به محیط نهادها	۱۰ تا ۱۰۰	محیط نهادی: قوانین رسمی بازی، به خصوص حقوق مالکیت (سیاسی، قضایی و دیوانسالاری)	سطح دوم
نیل به ساختار حکمرانی	۱ تا ۱۰	حکمرانی: بازی کردن در بازی (هم‌راستا کردن ساختارهای حکمرانی با مبادلات)	سطح سوم
نیل به قوانین مربوط به شرایط نهایی	مستمر	تخصیص منابع و نیروی کاری (قیمت‌ها و مقادیر، هم‌ترازی مشوق‌ها)	سطح چهارم

شکل ۱: مدل چهار سطح تحلیل اجتماعی ویلیامسون (Williamson, 2000)

سطح اول: تئوری اجتماعی
 سطح دوم: اقتصادهای حقوق مالکیت/ تئوری سیاسی اثباتی
 سطح سوم: اقتصادهای هزینه مبادله
 سطح چهارم: تئوری نهادگرایی جدید/ تئوری نمایندگی

حقوق مالکیت

به اعتقاد کامونز^۱، حقوق مالکیت، حقوق مربوط به کمیابی بوده و شامل تمام فعالیت‌ها و حقوقی است که افراد یا جامعه در انجام، عدم انجام یا تملک آن آزاد می‌باشند. کامونز نشان می‌دهد که حقوق مالکیت، محصول یک کنش جمعی است (صمدی، رنانی و دلالی اصفهانی، ۱۳۸۹). بروملی^۲ حقوق مالکیت را جریانی از منافع تعریف می‌کند که دولت حاضر است از طریق اختصاص وظایف به برخی افراد یا از طریق دخالت در آنها، این منافع را تحت پوشش قرار دهد (Prasad, 2003).

تئوری هزینه مبادله

تئوری هزینه مبادله اولین بار توسط کوز^۳ معرفی شد. تا زمان معرفی این مفهوم از جانب کوز، هزینه اصلی و مشخص، هزینه تولید بود که توسط مکانیسم قیمت شناسایی می‌شد. اما او عنوان کرد که در کنار هزینه‌های اصلی، هزینه مذاکره، همکاری و مشارکت نیز باید به حساب آید. هزینه مبادله، هزینه‌هایی است که طرفین قرارداد برای کسب اطلاعات، یا به خاطر عدم اجرای مفاد قرارداد از سوی طرف مقابل، یا به منظور کنترل و نظارت و اعمال قانونی قراردادهای متحمل می‌شوند (رنانی، ۱۳۷۶).

1. John R. Commons

2. Daniel w. Bromley

3. Coase, 1937

تئوری کارگزاری

یکی از کاربردهای قدیمی تئوری کارگزاری در زمینه بیمه است؛ جایی که معضل کارگزار و کارفرما [موکل] تجزیه و تحلیل می‌شود (Janda, 2006). تئوری کارگزاری سعی در تشریح دو معضل دارد که در روابط کارگزار و کارفرما رخ می‌دهد. معضل نخست، تعارض اهداف و تمایلات کارفرما و کارگزار است که هزینه نظارت کارفرما را در پی دارد و دومین معضل نیز مرتبط با تقسیم ریسک است و زمانی رخ می‌دهد که کارفرما و کارگزار نگرش متفاوتی نسبت به ریسک دارند (Eisenhardt, 1989).

بیمه‌های زندگی، نهادی متشکل و متأثر از سایر نهادها

مطابق با مفهوم رویکرد نهادگرایی، بیمه زندگی نیز از مجموعه نهادهایی تشکیل شده است که زمینه اجرا و پیاده‌سازی آن را فراهم می‌کند، بنابراین از این دیدگاه، عدم توفیق آن باید در مجموعه نهادهای مرتبط جستجو شود. از دیدگاه نهادی می‌توان سه وضعیت را در زمینه تبادلات بیمه زندگی در نظر گرفت؛ نهادهای موجود، کارا عمل می‌کنند یا فاقد کارایی لازم برای مرتفع کردن موانع و تسهیل تبادل هستند یا اساساً نهاد مقتضی وجود ندارد. به منظور بررسی بهتر موارد عنوان شده، در این بخش مهم‌ترین نهادهای موجود بیمه زندگی براساس مدل ویلیامسون تجزیه و تحلیل می‌شود.

سطح اول نهادی، موضوع تئوری‌های علوم اجتماعی، علوم الهیات و مانند آن است که با توجه به گستره وسیع و شرایط ویژه حاکم بر آنها، از حوزه بررسی این تحقیق، خارج است.

سطح دوم نهادی مدل ویلیامسون با تئوری حقوق مالکیت مرتبط است. یکی از نمودهای بارز تئوری حقوق مالکیت در صنعت بیمه، مصوبات شورای عالی بیمه و آیین‌نامه‌های بیمه مرکزی است. تئوری حقوق مالکیت از آنجاکه تمرکز بالایی بر نهاد دارد، محیط سیاسی و تجزیه و تحلیل سیاست عمومی و نیز قرارداد در سطح خرد را نیز مورد بررسی و توجه قرار می‌دهد. از این رو نه تنها افراد را متقاعد به تعقیب منافعشان در قواعد موجود می‌سازد بلکه موجب می‌گردد که افراد منابعشان را جهت تغییر قواعد مالکیت، متناسب با مزایای خود به کارگیرند (Kim and Mahoney, 2005).

سطح سوم مدل ویلیامسون، حکمرانی است. میزان انطباق رفتار بازیگران با قواعد بازی که در سطح دوم از نظر گذشت و ایجاد سازوکاری برای ضمانت پیاده‌سازی قواعد بازی، موضوع اصلی این سطح است. در این سطح، نهادهای زیادی (بازیگران زیادی) معمولاً درگیرند، اما حضور برخی از بازیگران پررنگ است و برخی کم‌رنگ. بیمه مرکزی ج.ا.ا (به عنوان اصلی‌ترین شریک شرکت‌های بیمه و نیز مرجع ناظر)، شرکت‌های بیمه همراه با کلیه نمایندگان و بازاریابان، سندیکای بیمه‌گران ایران (به عنوان نهاد جمعی شرکت‌های بیمه)، بازار بورس و بانک‌ها از جمله مهم‌ترین بازیگران صنعت می‌باشند.

تمرکز سطح چهارم آنچنان که گذشت، بر روابط بین کارگزار و موکل قرار دارد. مفهوم کارگزار و موکل، دامنه وسیعی داشته و ممکن است یک پدیده در وضعیتی موکل و در وضعیت دیگر کارگزار باشد. مثلاً شرکت بیمه، کارگزار بیمه‌گذاران رشته زندگی است و به نیابت از ایشان اقدام به سرمایه‌گذاری ذخایر ریاضی آنها می‌کند. شرکت بیمه از دیگر سو فروش بیمه‌نامه‌ها را از طریق کارگزارانی مانند نماینده حقیقی، حقوقی و بازاریاب انجام می‌دهد که در این موقعیت، شرکت بیمه موکل و شبکه فروش، کارگزار است. در این سطح، موضوع دیگر مورد تأکید مدل ویلیامسون، تخصیص نیروی کار و منابع مطابق با متن قرارداد است. در این سطح روابط متقابل بین کارگزار و موکل و هزینه‌های مرتبط و همچنین پیش‌بینی مفاد قرارداد مورد بررسی قرار می‌گیرد.

علاوه بر موارد فوق، اهمیت اطلاعات در این صنعت موجب می‌گردد که بحث تقارن اطلاعات نیز در قالب رویکرد نهادی و به طور مجزا، مورد توجه ویژه قرار گیرد. مشخصه مهم بازار بیمه که این بازار را از سایر بازارها متمایز می‌کند مسئله بنیادی «اطلاعات نامتقارن دوجانبه» است. این جنبه از عدم تقارن به عنوان «عدم شفافیت» شناخته می‌شود (هادی‌فر، ۱۳۸۹). موضوع تقارن اطلاعات می‌تواند در همه سطوح حائز اهمیت باشد.

روش شناسی پژوهش

در این تحقیق برای پاسخ به سؤالات، چند مرحله جمع‌آوری اطلاعات و تحلیل منسجم انجام شده است؛ در ابتدا با روش الگوگیری به شناسایی نهادها و کسب‌وکارهای پشتیبان صنعت بیمه در کشورهای هند و آمریکا پرداخته شد. در مرحله دوم، با استفاده از اطلاعات به‌دست‌آمده در مرحله اول، سؤالاتی در خصوص اهمیت و جایگاه این نهادها و کسب‌وکارها در توسعه بازار بیمه ایران تهیه شده و در نهایت با

استفاده از روش کیفی و از طریق ابزار مصاحبه نیمه ساختاریافته و روش تجزیه و تحلیل کدگذاری به سؤالات تحقیق پاسخ داده شده است.

جامعه آماری این تحقیق شامل دو گروه افراد به شرح زیر بوده است:

- خبرگان دانشگاهی که در زمینه بیمه و به طور خاص بیمه زندگی تخصص دارند.

- مدیران، کارشناسان و خبرگان صنعت بیمه

تعداد مناسب شرکت کنندگان انتخاب شده برای پژوهش کیفی به نوع سؤال پژوهش، نوع روش کیفی، منابع مادی، زمان و همچنین تعداد پژوهشگران درگیر در پژوهش بستگی دارد. برخی از متون پژوهشی، تعداد واحدهای نمونه را برای گروه‌های همگون، ۶ تا ۸ واحد و برای گروه‌های ناهمگون بین ۱۲ تا ۲۰ پیشنهاد می‌کنند (هومن، ۱۳۸۵). در این تحقیق ابتدا ۱۲ نفر از متخصصان دانشگاهی و صنعت به عنوان نمونه انتخاب شدند. اما پس از انجام مصاحبه‌ها، دو مورد از مصاحبه‌ها به خاطر ارباب از موارد مصاحبه شده، کنار گذاشته شده و تجزیه و تحلیل بر ۱۰ مصاحبه باقی مانده به عمل آمد. روش نمونه‌گیری گلوله برفی^۱ به عنوان روش مناسب جهت انتخاب متخصصان دانشگاهی و روش نمونه‌گیری ملاکی نیز جهت انتخاب مدیران و کارشناسان مطلع استفاده شده است.

بر اساس چهارچوب روش‌های تحقیق کیفی برای آنکه پژوهش کیفی تکرارپذیر و از پایایی قابل قبول برخوردار باشد می‌توان روش‌های کیفی استاندارد و فرایند مستندسازی را به طور مناسب به کاربرد (هومن، ۱۳۸۵). در این راستا، در این تحقیق سعی شده است کلیه اطلاعات جمع‌آوری شده مستند و نگه‌داری شود. روایی درونی (اعتمادپذیری، قابلیت اطمینان و اعتقاد، موجه بودن یافته‌ها و نتایج پژوهش) و روایی بیرونی (تعمیم‌پذیری یا کاربردپذیری نتایج، یافته‌ها و نتیجه‌ها در شرایط دیگر) تحقیق نیز از طریق جمع‌آوری اطلاعات اولیه از دو کشور هند و آمریکا و به بحث و تجزیه و تحلیل قرار دادن آنها با خبرگان داخلی، هرچه بیشتر با شرایط واقعی صنعت نزدیک شده و از درجه قابل قبولی برخوردار گردید.

تجزیه و تحلیل اطلاعات به دست آمده از مصاحبه‌ها به وسیله روش تحلیل محتوا انجام گرفته است. در این روش پژوهشگر در پی یافتن ساختارها و نظم و نسق‌های الگومند در متن و استنباط بر پایه این نظم و نسق‌هاست (دانایی فرد، الوانی و آذر، ۱۳۸۳). بر این اساس، داده‌های پراکنده باید در مجموعه‌هایی معنی‌دار^۲ گرد هم آیند تا کار تحلیل تسهیل شود (ساروخانی، ۱۳۸۶). این مهم از طریق روش کدگذاری^۳ انجام می‌پذیرد. در روش کدگذاری پس از گردآوری داده‌ها و تنظیم آن به صورت نوشتاری، بخش‌هایی از این متن نوشتاری مثل عبارت یا جمله انتخاب و به صورت اطلاعات کدگذاری شده، شماره‌گذاری می‌شود. سپس کدهای تدوین شده مرور و در دسته‌های عمده‌تر اطلاعات ادغام می‌شود. سپس دسته‌های تکراری حذف و دسته‌های کوچک‌تر در دسته‌های عمده‌تر (مقوله‌ها) ادغام می‌شود و این دسته کدها به چند موضوع تبدیل می‌شود (بازرگان، ۱۳۸۷).

تجزیه و تحلیل داده‌ها

شناسایی نهاد و کسب و کارهای پشتیبان بیمه زندگی در کشورهای هند و آمریکا

دلایل انتخاب کشور آمریکا به عنوان یکی از کشورهای مورد مطالعه، جایگاه این کشور در بازار بیمه زندگی جهان (داشتن بیش از ۲۱ درصد حق بیمه تولیدی بیمه زندگی جهان) و نیز بلوغ نهادها و کسب و کارهای مرتبط با بیمه زندگی در این کشور است که جایگاه فوق را برای این کشور به وجود آورده است. دلیل انتخاب بازار بیمه هند نیز مشابهت شرایط مالکیت شرکت‌های بیمه در این کشور با ایران است. بدین صورت که در این کشور نیز از سال ۲۰۰۰ فعالیت شرکت‌های بیمه خصوصی آغاز شده و فعالیت آنها موجب افزایش ضریب نفوذ بیمه زندگی این کشور از ۱/۷۷ در سال ۲۰۰۰ به ۴/۶ در سال ۲۰۱۰ گردیده است.

تحلیل داده‌های کیفی تحقیق

پس از جمع‌آوری اطلاعات به دست آمده از مرحله میدانی تحقیق، تجزیه و تحلیل اطلاعات به دست آمده با توجه به مفاهیم سطوح دوم، سوم و چهارم مدل ویلیامسون انجام گرفت. با توجه به حجم بالای جدول تجزیه و تحلیل مصاحبه‌ها، بخشی از این جدول به عنوان نمونه نمایش داده شده است.

1. Snow Ball

2. Meaningful Ensembles

3. Coding Method

جدول ۱: نمونه‌ای از کدگذاری اطلاعات به دست آمده از مصاحبه‌ها

شرح	مفاهیم کدگذاری محوری	مفاهیم کدگذاری باز	گزاره کلامی مستخرج از مصاحبه	کد مصاحبه‌شونده	فراوانی
نهادهای رسمی و غیررسمی	قوانین مالی و سرمایه‌گذاری	رویه‌های سرمایه‌گذاری	اصول و قوانین حسابداری باعث کنترل عملکرد و برنامه‌ریزی بلندمدت‌تر برای سرمایه‌گذاری شرکت‌های بیمه می‌گردد.	۱ _۱ '۱ _۳ '۱ _۵ ' ۱ _{۱۰}	۴
سازمان‌ها و کسب‌وکارهای پشتیبان	مؤسسات نظارتی بیرونی	نظارت حرفه‌ای نهادهای تخصصی	نظارت حرفه‌ای و مستقل بر شرکت‌های بیمه موجب افزایش شفافیت، رقابت مثبت و در نتیجه رشد بیمه‌های زندگی می‌گردد.	۱ _۱ '۱ _۲ '۱ _۳ '۱ _۴ ' ۱ _۵ '۱ _۸ '۱ _۹ '۱ _{۱۰}	۸

جمع‌بندی و پیشنهادها

جمع‌بندی بر اساس مبانی نظری و سؤال‌های تحقیق

باتوجه به تعریف گاگلیاردی^۱، معنای نهاد همه موضوعات مطرح‌شده را پوشش می‌دهد اما همان‌طور که در مقدمات تحقیق عنوان گردید برای تحلیل بهتر اطلاعات حاصل‌شده، نهادهایی که می‌توانند به‌صورت کسب‌وکار و سازمان فعالیت کنند جدا در نظر گرفته و در سؤال دوم تحلیل می‌گردد.

چه نهادهایی در کشورهای مورد مطالعه مرتبط با بیمه زندگی وجود دارند؟

طبق مطالعه به عمل آمده، نهادها (بدون احتساب کسب‌وکارها و سازمان‌ها) در دو بخش هند و آمریکا در جدول ۲ ارائه شده است. با توجه به پیچیدگی زیاد در تعداد و نوع نهادهای فعال در هریک از این بازارها و نیز محدودیت‌های زمانی و دسترسی در این تحقیق، وجود جزئیات بیشتر در کشورهای مذکور قابل تصور است:

¹. Gagliardi

جدول ۲: نهادهای شناسایی شده در بازار بیمه زندگی هند و آمریکا

ردیف	شرح نهادهای شناسایی شده در بازار بیمه زندگی کشور هندوستان	شرح نهادهای شناسایی شده در بازار بیمه زندگی کشور آمریکا
۱	اصلاحات ۱۹۹۱ و ۱۹۹۹ در قوانین و مقررات و رویه‌های بیمه	قوانین و مقررات مربوط به فعالیت بیمه-بانک
۲	قوانین و مقررات منشعب از آزادی اقتصادی و ورود به بازارهای جهانی	قوانین مربوط به فعالیت شرکت‌های بیمه خارجی
۳	قوانین مربوط به سرمایه‌گذاری و فعالیت شرکت‌های بیمه خارجی	مؤسسات نظارتی و قانون‌گذار ایالتی
۴	قوانین و مقررات منعطف در سرمایه‌گذاری سرمایه و دارایی‌ها	قوانین مربوط به سرمایه‌گذاری در بازار سهام
۵	تشکیل دپارتمان بیمه جهت نظارت و کنترل همه شرکت‌های بیمه	قوانین مربوط به سرمایه‌گذاری دارایی‌های شرکت‌های بیمه
۶	قوانین مربوط به ثبت اجباری شرکت‌های بیمه جهت ضبط بازده سرمایه‌گذاری و شرایط مالی آنها	قوانین مربوط به مالکیت شرکت‌های بیمه تحت عناوینی چون شرکت‌های سهامی، تعاونی، ائتلافی و ...
۷	قوانین توانگری مالی برای جلوگیری از سیاست‌های تخصیص مالی نامناسب	استانداردهای حسابداری بیمه زندگی
۸	قوانین و مقررات مربوط به منع تخفیفات توسط نمایندگان	قوانین مربوط به مدت، فسخ و توقف مجوز فعالیت نماینده و کارگزار
۹	قوانین و مقررات جهت محدودیت در میزان و دوره پرداخت کارمزدها	قوانین مجزای مربوط به واگذاری و قبولی اتکالی بیمه‌های زندگی
۱۰	قوانین مربوط به استانداردهای اکچوئرال و مالی	مجوزهای مورد نیاز برای فعالیت نمایندگان، کارگزاران، بازارباان
۱۱	قوانین سرمایه‌گذاری محصولات بیمه زندگی	رویه‌های مربوط به استفاده و به کارگیری تکنولوژی جدید
۱۲	قوانین اصلاح‌شده سیستم‌های تأمین اجتماعی	قوانین مربوط به میزان و دوره پرداخت کارمزدها
۱۳	قوانین مالیاتی و دسترسی به تأمین اجتماعی	قوانین تهدیدکننده در زمینه ارائه تخفیفات از سوی نمایندگان
۱۴	رویه و مقررات مربوط به جریان آزاد اطلاعات	قوانین حاشیه توانگری
۱۵	رویه‌های مربوط به استفاده و به کارگیری تکنولوژی‌های جدید	قوانین مربوط به تضمین کلی سرمایه شرکت‌ها توسط هر ایالت
۱۶	قوانین، مقررات و رویه‌های لازم برای هم‌گرایی و ادغام بازار مالی	قوانین و مقررات مربوط به تبلیغات شرکت‌های بیمه
۱۷	قوانین اجباری جهت فعالیت در بخش روستایی و اجتماعی	رویه‌ها و عرف‌های مربوط به آموزش و تربیت فعالین بازار
۱۸	استانداردهای اکچوئرال بیمه‌های زندگی و جداول مرگ‌ومیر ملی	قرارداد بیمه زندگی مستمری
۱۹	استانداردهای حسابداری خاص بیمه‌های زندگی	قرارداد بیمه عمر زمانی
۲۰	قرارداد بیمه بازنشستگی، مستمری بازنشستگی و درمان	قراردادهای مربوط به محصولات متنوع
۲۱	قراردادهای مربوط به بیمه‌های خرد	بانک‌های اطلاعات
۲۲	قرارداد بیمه بونیت لیتک	جداول مرگ‌ومیر ملی

(Annual Report 2009-10, 2010) (Aflac Annual Report, 2009) (Brady, et al, 1995) (Lencsis, 1997) (Life insurance Fact Book 2010, 2010) (Long, 2009) (Ranade & Ahuja, 1999) (Rao, 2008) (Sadhak, 2009) (Sinha, 2004) (Lakshmikutty and Baskar, 2006)(World Insurance in 2009, 2010)

چه کسب‌وکارهایی در کشورهای مورد مطالعه مرتبط با بیمه زندگی فعالیت می‌کنند؟

جدول ۳: کسب و کارهای پشتیبان شناسایی شده در بازار بیمه زندگی هند و آمریکا

ردیف	شرح کسب و کارها و سازمان‌های شناسایی شده در بازار هندوستان	شرح کسب و کارها و سازمان‌های شناسایی شده در بازار آمریکا
۱	شرکت‌های بیمه	شرکت‌های بیمه
۲	کارگزاران، نمایندگان و بازاریابان بیمه زندگی	مؤسسات نظارتی و مقررات‌گذار ایالتی
۳	شرکت‌های بیمه زندگی خارجی	نمایندگان تخصصی بیمه زندگی
۴	بانک-بیمه	شرکت‌های سرمایه‌گذاری مستقل و یا در زیر مجموعه شرکت‌های بیمه
۵	دپارتمان بیمه جهت نظارت و کنترل همه شرکت‌های بیمه	بیمه-بانک
۶	صندوق‌های تعاونی برای سرمایه‌گذاری منابع شرکت‌ها	سیستم اطلاعات قوانین بیمه (IRIS)
۷	مؤسسات رتبه‌بندی اعتباری	مؤسسات رتبه‌بندی
۸	واحدهای مدیریت ریسک و اکچوئری	مراکز ارتباط با مشتری
۹	مؤسسات آموزشی	نمایندگان و کارگزاران نامستقر
۱۰	مؤسسات و واحدهای مدیریت دارایی	نمایندگان جنرال (MGAs) و مدیران ثالث (TPAs)
۱۱	مؤسسات تهیه‌کننده بانک‌های داده	مشاوران بیمه و ارزیابان خسارت مستقل و عمومی
۱۲	مراکز پاسخ‌گویی به شکایات مشتریان	مؤسسات آموزشی
۱۳		مؤسسات مربوط به بانک‌های اطلاعات

(Annual Report 2009-10, 2010) (Aflac Annual Report, 2009) (Brady, et al. 1995) (Lencsis, 1997) (Life insurance Fact Book 2010, 2010) (Long, 2009) (Ranade and Ahuja, 1999) (Rao, 2008) (Sadhak, 2009) (Sinha, 2004) (Lakshmikutty and Baskar, 2006) (World Insurance in 2009, 2010)

نهادهای مؤثر بر تقارن اطلاعات بین بیمه‌گر و بیمه‌گذار کدام‌اند؟

جدول ۴: نهاد‌های مؤثر بر تقارن اطلاعات بین بیمه‌گر و بیمه‌گذار

ردیف	نهاد‌های مرتبط با افزایش تقارن اطلاعات	نهادها و کسب و کارهای مرتبط با تقارن اطلاعات در بازار بیمه هند و آمریکا
۱	قوانین مالی و سرمایه‌گذاری	استانداردهای حسابداری
۲	نرخ‌گذاری	استانداردهای اکچوئرال
۳	قوانین مرتبط با بازیگران جدید	جدول مرگ و میر ملی
۴	تبلیغات	قوانین مربوط به شرکت تخصصی زندگی
۵	قراردادهای مربوط به محصولات بیمه زندگی	قوانین مربوط به تبلیغات شرکت‌های بیمه
۶	بانک‌های اطلاعات	قرارداد یونیت لینک
۷	مؤسسات نظارتی بیرونی	بانک‌های اطلاعات (شکایت‌ها، قوانین و مقررات، فعالیت‌های خاص و ...)
۸	بازارهای مالی سرمایه‌گذاری	مؤسسات رتبه‌بندی اعتباری
۹	نهاد نظارت داخلی شرکت‌ها	شرکت‌های تخصصی کشف تقلب
		بانک-بیمه
		مدیریت ریسک

کسب و کارهای پشتیبان قابل برون‌سپاری کدامند؟

باتوجه به گزاره‌های کلامی حاصل از مصاحبه‌ها، کسب و کارهای ارائه‌شده در جدول ۵ قابلیت برون‌سپاری در بازار بیمه زندگی ایران را دارند.

شناسایی نهادها و کسب‌وکارهای پشتیبان مورد نیاز، جهت توسعه بیمه زندگی ایران

جدول ۵: کسب‌وکارهای قابل برون‌سپاری بازار بیمه زندگی کشور

ردیف	کسب‌وکارهای قابل برون‌سپاری	کسب‌وکارهای برون‌سپاری شده فعال در بازار هند و آمریکا
۱	بانک‌های اطلاعات	بانک‌های اطلاعات (شکایت‌ها، قوانین و مقررات، آمار، اطلاعات و ...)
۲	مؤسسات نظارتی بیرونی	مؤسسات رتبه‌بندی اعتباری شرکت‌های تخصصی کشف تقلب
۳	مؤسسات و بازارهای مالی سرمایه‌گذاری	مؤسساتی که مدیریت دارایی و سرمایه‌گذاری شرکت‌های بیمه را انجام می‌دهند
۴	آموزش	مؤسسات آموزش و پرورش کارکنان و فعالین صنعت بیمه
۵	نهاد نظارت داخلی شرکت‌ها	مؤسسات مدیریت ریسک

سؤال اصلی تحقیق: چه نهادها و کسب‌وکارهای پشتیبانی برای توسعه بیمه زندگی ایران لازم است؟
در جدول ۶ نهادهای رسمی و غیر رسمی، کسب‌وکارها و سازمان‌های قابل پیاده‌سازی در ایران ارائه شده است.

جدول ۶: نهادهای مورد نیاز جهت توسعه بیمه زندگی کشور

ردیف	سرفصل	شرح نهاد	نتیجه
۱	قوانین مالی و سرمایه‌گذاری	قوانین و مقررات سرمایه‌گذاری استانداردهای حسابداری جداگانه	قوانین موجود، محدودیت‌های قابل توجهی برای شرکت‌های بیمه ایجاد کرده‌اند و تغییر در آنها لازم به نظر می‌رسد. بایستی استانداردهای حسابداری جداگانه برای بیمه‌های زندگی وضع شود.
۲	قوانین و مقررات نرخ‌گذاری	جدول مرگ‌ومیر ملی استانداردهای اکچوئرال	تدوین جدول مرگ‌ومیر ملی جهت نرخ‌دهی عادلانه‌تر و پیاده‌سازی استانداردهای اکچوئرال لازم است. تدوین و پیاده‌سازی استانداردهای اکچوئرال از ضروریات بازار بیمه است.
۳	بازیرگران جدید	قوانین مربوط به شرکت تخصصی زندگی	در توسعه بیمه زندگی مؤثر می‌باشد اما سرمایه‌گذاران انگیزه‌ای برای ورود به این بخش ندارند.
۴	قوانین خارج از صنعت	قوانین استانی با توجه به بستر فرهنگی و اجتماعی قوانین مربوط به فعالیت در بخش روستایی، اجتماعی	با توجه به تمرکز کسب‌وکارها در تهران امکان‌پذیر نبوده و از طرف دیگر قوانین و مقررات موجود چندان دست‌وپاگیر نیستند. لزومی به اعمال چنین قوانین و مقرراتی نیست، ذات رقابت بین شرکت‌های بیمه آنها را به این سمت سوق خواهد داد.
۵	قوانین مربوط به امور نمایندگان	قوانین تأمین اجتماعی قوانین مربوط به کارمدها	تأمین اجتماعی در ایران کارا عمل نکرده است و ایجاد اصلاحات در آن ضروری به نظر می‌رسد. موضوع کارمزد نمایندگی‌ها بحث حائز اهمیت و تأثیرگذاری است و باید مطالعه و برنامه‌ریزی دقیق‌تری برای این موضوع اعمال شود.
۶	تبلیغات در شرکت‌های بیمه	قوانین مربوط به تخفیفات قوانین دریافت مجوز و شروع به کار نمایندگان تخصصی قوانین مرتبط با تبلیغات	این موضوع تأثیر قابل توجهی در بازار بیمه زندگی ندارد. در شرایط کنونی تخصصی شدن نماینده‌ها تأثیری بر رشد بازار نخواهد داشت. با توجه به تأثیر منفی تبلیغات نامناسب و از طرف دیگر اهمیت پاسخ‌گویی به تعهدات شرکت‌های بیمه، بسیار حائز اهمیت بوده و نیازمند تدوین قوانینی در این زمینه است.
۷	قراردادهای مربوط به محصولات بیمه زندگی	محصولات جدید قرارداد بیمه بازنشستگی و مستمری	در توسعه و رشد بازار بیمه زندگی بسیار حائز اهمیت است. محصولات موجود مستمری و بازنشستگی برای بیمه‌گذاران مطلوب نبوده است. بازار بالقوه بسیار مناسبی وجود دارد که به علت عدم اطلاع‌رسانی با اقبال

مواجهه نشده است.			
قرارداد بیمه‌های خرد	تأثیر بیمه‌های خرد در توسعه بیمه زندگی غیرقابل انکار است. این محصول می‌تواند در بخش‌های روستایی و ضعیف تأثیرگذار باشد.		
قراردادهای یونیت لینک	ارائه محصولات بین بازاری با بازدهی بالا می‌تواند تأثیر قابل توجهی در جذب افرادی که در بحث سرمایه‌گذاری ریسک‌پذیر می‌باشند به دنبال داشته باشد.		
بانک‌های اطلاعات	بانک اطلاعات	۸	جزئی بدیهی برای توسعه بازار بیمه کشور است. می‌تواند شفافیت و کیفیت خدمات صنعت بیمه را بالا برده و اعتمادپذیری مشتریان را افزایش دهد.
قوانین و منشورهای اصول اخلاقی	قوانین و منشورهای مربوط به اصول اخلاقی	۹	منشورهای اخلاقی ضمانت اجرایی ندارند. منشورهای اخلاقی در کنار قوانین و مقررات مناسب به ویژه در تبلیغات، نرخ‌دهی و رقابت می‌تواند زمینه رشد کلی صنعت بیمه را به دنبال داشته باشد.

جدول ۷: سازمان‌ها و کسب‌وکارهای مورد نیاز برای توسعه بیمه زندگی کشور

سازمان‌ها و کسب‌وکارهای پشتیبان

ردیف	سرفصل	شرح کسب‌وکار پشتیبان	نتیجه
۱	بخش فروش صنعت بیمه	شرکت‌های بیمه شرکت‌های بیمه خارجی	افزایش تعداد شرکت‌های بیمه باعث تماس بیشتر با مشتریان می‌گردد. شرکت‌های داخلی می‌توانند از طریق همکاری مشترک با شرکت‌های خارجی، تجارب و مهارت‌های آنها را وارد بازار داخل کنند.
۲	خدمات پس از فروش	نمایندگان بیمه زندگی مشاوران بیمه و ارزیابان خسارت مستقل و عمومی نمایندگان جنرال و مدیران ثالث	افزایش تعداد نمایندگان باعث افزایش سطح دسترسی و تماس مشتریان می‌گردد. ارزیابان خسارت مستقل و عمومی در بخش غیر زندگی مؤثر است و در بیمه‌های زندگی نمی‌تواند چندان تأثیرگذار باشند.
۳	مؤسسات نظارتی بیرونی	مؤسسات رتبه‌بندی اعتباری	رتبه‌بندی موجب افزایش شفافیت، رقابت مثبت و در نتیجه رشد بیمه‌های زندگی می‌گردد.
۴	بازارهای مالی سرمایه‌گذاری	بانک - بیمه نهادهایی که مدیریت دارایی‌ها را انجام می‌دهند	با توجه به بانک محور بودن اقتصاد ایران و تعداد زیاد شعب بانک و اعتماد مشتریان به بانک‌ها، فعالیت بانک - بیمه تأثیر قابل توجهی بر صنعت بیمه زندگی خواهد داشت.
۵	آموزش	مؤسسات آموزش و پرورش کارکنان و فعالین صنعت	فعالیت چنین مؤسساتی می‌تواند در افزایش مهارت‌ها و تخصص مؤثر بوده و زمینه رشد و بالندگی بیمه زندگی را به دنبال داشته باشد.
۶	نهاد نظارت داخلی شرکت‌ها	مدیریت ریسک	با توجه به ریسک مالی و بیمه‌ای شرکت‌های بیمه، وجود چنین واحدی در شرکت‌های بیمه می‌تواند کنترل و نظارت بیشتر سازمان بر عملکرد خود را به دنبال داشته باشد.

نتایج و بحث

چنانکه عنوان گردید، بر اساس رویکرد نهادی، عدم رشد و توسعه بیمه زندگی در کشور ایران را می‌توان در نارسایی نهادی موجود در این صنعت جستجو کرد.

به‌طور کلی، تفاوت زیادی در بخش قواعد بازی (نهادهای سطح دوم) صنعت بیمه زندگی ایران با کشورهای مورد مطالعه وجود دارد که زمینه ابهام در حقوق مالکیت طرفین مبادله را ایجاد کرده است. همچنین، براساس تجزیه و تحلیل به‌عمل آمده، کاستی قابل توجهی در بازیگران صنعت بیمه (نهادهای سطح سوم) مشاهده می‌شود که نبود آنها باعث افزایش هزینه مبادله در بین بازیگران بیمه‌های زندگی گردیده است. براساس تئوری کارگزاری در سطح چهارم نیز باید روابط بین کارگزار و موکل به نوعی طراحی گردد که تضاد بین طرفین مرتفع و منافع آنها حاصل شود.

پیشنهادهای کاربردی حاصل از تحقیق را می‌توان در بخش‌های مختلف بیمه مرکزی ج.ا.ا، سندیکای بیمه‌گران، پژوهشکده بیمه، شرکت‌های

- بیمه و سرمایه‌گذاران جهت توجه و پیاده‌سازی به شرح زیر ارائه کرد:
- بازنگری در قوانین و مقررات سرمایه‌گذاری شرکت‌های بیمه و به طور خاص بیمه زندگی با هدف انعطاف‌پذیری و جذب سرمایه بیشتر؛
- تدوین و ایجاد استانداردهای حسابداری مجزای بیمه زندگی؛
- پیاده‌سازی نظام توانگری مالی در شرکت‌های بیمه به صورت رشته‌ای؛
- ایجاد شرکت‌های تخصصی بیمه زندگی از طریق تفکیک بخش زندگی شرکت‌های بیمه از بخش غیرزندگی؛
- تفکیک بخش انکاپی بیمه مرکزی ج.ا.ا تحت عنوان شرکتی جدید؛
- ایجاد و راه‌اندازی بانک‌های اطلاعات؛
- طراحی و تدوین محصول بیمه مستمری با ویژگی شفاف، قابل درک و جذاب؛
- ارائه محصولات یونیت لینک؛
- همکاری مشترک با شرکت‌های بیمه خارجی و دریافت تجارب علمی، کاری و نیز آموزش نیروی کاری شرکت‌ها از این طریق؛
- همکاری مشترک با یک بانک و عملیاتی‌سازی سیستم بانک-بیمه (Bancassurance)؛
- ایجاد شرکت‌های سرمایه‌گذاری در زیرمجموعه شرکت‌های بیمه؛
- مشارکت و همکاری با مؤسسات و نهادهای بیمه‌ای جهت راه‌اندازی بانک‌های اطلاعات؛
- ایجاد مؤسسات رتبه‌بندی اعتباری شرکت‌های بیمه و به صورت رشته‌ای؛
- ایجاد مؤسسات آموزشی برای خدمات‌رسانی به شرکت‌های بیمه؛

منابع و ماخذ

- بازرگان، ع. (۱۳۸۷) مقدمه‌ای بر روش‌های تحقیق کیفی و آمیخته: رویکردهای متداول در علوم رفتاری، تهران: نشر دیدار، چ ۱.
- جنتی فرد، م.، نیک رفتار، ح. صفدری، ف.، (۱۳۸۹). گزارش رقابت‌پذیری ایران. ۲۰۱۰-۲۰۱۱، تهران: اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران.
- دانایی فرد، ح.، الوانی، س. آذر، ع.، (۱۳۸۳). تهران: انتشارات صفار. چ ۳.
- دوسوتو، ه.، (۱۳۸۶). راز سرمایه: چرا سرمایه‌داری در غرب موفق می‌شود و در جاهای دیگر شکست می‌خورد، تهران: نشر نی، چ ۳.
- رنانی، م.، (۱۳۷۶). بازار یا نابازار؟ بررسی موانع نهادی کارایی نظام اقتصادی بازار در اقتصاد ایران. تهران: سازمان برنامه و بودجه. چ ۳.
- ساروخانی، ب.، (۱۳۸۶). روش‌های تحقیق در علوم اجتماعی: اصول و مبانی. تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، چ ۱۳.
- صمدی، ع. ح. رنانی، م. دلالی اصفهانی، ر.، (۱۳۸۹). مفهوم و آثار اقتصادی حقوق مالکیت: رویکرد نهادی. فصلنامه حقوق، سال چهارم، ش ۱، صص ۱۰۱-۱۸۳.
- متوسلی، م.، (۱۳۸۷). توسعه اقتصادی: مفاهیم، مبانی نظری، رویکرد نهادگرایی و روش‌شناسی. تهران: سمت. چ ۳.
- متوسلی، م.، نیکو نسبیتی، ع. فرضی‌زاده، ز.، (۱۳۸۹). اقتصاد نهادی. تهران، دانشگاه تهران، چ ۱.
- محمدپور، الف.، (۱۳۸۹). ضد روش (منطق و طرح در روش‌شناسی کیفی). تهران: جامعه‌شناسان. چ ۱.
- مهدوی کلیشمی، غ.، (۱۳۸۸). بررسی عوامل کمی و کیفی مؤثر بر تقاضای بیمه عمر و راهکارهای توسعه و گسترش نفوذ آن در صنعت بیمه کشور. تهران: پژوهشکده بیمه.
- هومن، ح. (۱۳۸۵). راهنمای عملی پژوهش کیفی. تهران: سمت. چ ۱.
- هادی فر، د. (۱۳۸۹). نهادهای حقوقی تنظیم مقررات؛ ساختار و سازوکار اجرایی. تهران: عترت نو. چ ۱.

Aflac Annual Report., (2009). Afac Incorporated Annual Report for 2008. Columbus, Georgia: Afac Incorporated.

Annual Report 2009-10., (2010). Hyderabad: Insurance Regulatory and Development Authority. Life insurance Fact Book 2010., (2010). Washington, D.C: American Council of Life Insurance.

Aoki, M., (2001). Toward a comparative institutional analysis, Cambridge, Massachusetts: MIT Press.

Brady, J.L.; Mellinger, J.H.; Scoles, K.N.; Hamilton, K.L., (1995). The Regulation of insurance. Pennsylvania: insurance institute of America, 1st ed.

Coase, H.R. (1937). The nature of the firm. *Economica*, New Series, 4, (16), pp. 386-405.

- Eisenhardt, K.M., (1989). Agency theory: an assessment and review. *Academy of Management Review*, 14, (1), pp. 57-74.
- Gagliardi, F., (2008). Institutions and economic change: A critical survey of the new institutional approaches and empirical evidence. *The Journal of Socio-Economics*, Journal of Socio-Economics, No. 37, pp. 416-443.
- Gagliardi, F., (2009). Firm performance and institutional context: a theoretical exploration with evidence from the Italian cooperative sector. Hertfordshire: Submitted to the University of Hertfordshire in partial fulfillment of the requirement of the Degree of Doctor of Philosophy.
- Janda, K., (2006). Agency theory approach to the contracting between lender and borrower, *Acta Oeconomica Pragensia*, Vol. 14, No. 3, pp. 34-47.
- Kim, J.; Mahoney, J.T., (2005). Property right theory, transaction cost theory, and agency theory: an organizational economics approach to strategic management. *Managerial and Decision Economics*, 26, (4), pp. 223-42.
- Lakshmi Kutty, S.; Baskar, S., (2006). Insurance distribution in India; a perspective. Bangalore: Domain Competency Group Infosys Technologies.
- Lencis, P.M., (1997). Insurance regulation in the United States: an overview for business and government. United States of America: Quorum book. 1st ed.
- Long, A., (2009). The present masons guide to insurance distribution, law and regulation. London and Philadelphia: Present Masons. Kogan Page; Second Edition.
- North, D.C., (1990). Institutions, Institutional Change and Economic Performance. Cambridge University Press. First edition.
- Prasad, B.C., (2003). Institutional economics and economic development: the theory of property right, economic development, good governance and the environment. *International Journal of Social Economics*, 30, (6), pp. 741-62.
- Rao, L.V., (2008). Innovation and new service development in select private life insurance companies in India. *Communications of the IBIMA*, 1, pp. 128-36.
- Ranade, A.; Ahuja, R., (1999). Life insurance in India: emerging issues. *Economic and Political Weekly*, 34, (3/4), pp. 16-29.
- Sadhak, H., (2009). Life insurance in India: opportunities, challenges and strategic perspective. New Delhi: Sage Publications Pvt. Ltd, 1st ed.
- Sinha, S.U., (2004). New Pension Scheme (NPS) the road ahead and future challenges. The Journal ICDC, Joint Secretary (Capital Markets), Department of Economic Affairs, Ministry of Finance, New Delhi. pp. 31-7.
- Williamson, O.E., (1979). Transaction cost economics: the governance of contractual relations. *Journal of Law and Economics*, 22, (2), pp. 233-61.
- Williamson, O., (2000). The new institutional economics: taking stock, looking ahead. *Journal of Economic Literature*, 38, (3), pp. 595-613.
- Williamson, O.E., (2009). Transaction cost economics: the natural progression. Prize lecture. *American Economic Review*, 100, (3), pp. 673-90.
- World Insurance in (2009). Economic Research and consulting, (2010). Switzerland, Zurich: Swiss Reinsurance Company Ltd, No. 2